

Ιδεοποικιλότητα και Ελληνικό Θαύμα

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ιδεοποικιλότητα ορίζεται ως η διεργασία που επιτρέπει την ανάπτυξη πολλών διαφορετικών ιδεών σε ένα τόπο, σε μια χώρα.

Το πολυσχιδές του Ελληνικού χώρου, επιτρέπει την ύπαρξη αυταρκών πόλεων σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, στις οποίες αναπτύσσονται είδη κοινοβουλίων ή πολλών συμβούλων, όπως υποδεικνύεται από την ύπαρξη αιθουσών κοινοβουλίου (Πολιόχνη Λήμνου) ή του πιθανότατα υπαίθριου κοινοβουλίου της Κνωσού.

Βαθμιαία στις Ελληνικές πόλεις κράτη αναπτύσσεται η Αγορά, όπου όλοι έχουν το δικαίωμα να εκφράζονται ελεύθερα κάτω από την προστασία του Αγοραίου Διός[1].

Η Κρήτη ή η Κύπρος από μόνη της η καθεμιά, με τα βουνά, τα λαγκάδια και τις μικρές πεδιάδες, έχουν περισσότερα φυτά από τα Βρετανικά νησιά. Υποστηρίζεται ότι κατά παρόμοιο τρόπο στο πολυσχιδές έδαφος της Ελλάδας αναπτύσσονται πολλές νέες ιδέες και τελικά κάποιες πολύ καλές από αυτές δημιουργούν νέες αντιλήψεις, νέες πρακτικές, νέες θεωρίες, νέες επιστήμες, φιλοσοφία.

Το Ελληνικό θαύμα, η γέννηση της φιλοσοφίας και των επιστημών στην Ελλάδα, είναι αποτέλεσμα της ανάπτυξης νέων ιδεών στις πολλές Ελληνικές πόλεις κράτη οι οποίες είναι ανεξάρτητες. Οι πόλεις αυτές με την πολιτική και πολιτισμική δομή τους επέτρεψαν την γέννηση και ανάπτυξη των νέων ιδεών. Οι πόλεις κράτη στις οποίες σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό δεν έχουν απόλυτη κεντρική εξάρτηση από κάποια υπερδύναμη. Οι Ελληνικές πόλεις δεν έχουν δηλαδή αυτό που ονομάζεται *υδραυλικός δεσποτισμός*, δηλαδή ουσιαστικά απόλυτη εξάρτηση των πόλεων από ένα άρχοντα λόγω έλλειψης βασικών αγαθών (π.χ. ύδατος, σίτου) και της εξ αυτής της εξάρτησης έλλειψη ανεξαρτησίας, όπως έγινε στα μεγάλα τεράστια κράτη της αρχαιότητας που δεν έχουν διαιρέσεις της χώρας από γεωγραφικά χαρακτηριστικά, όπως η θάλασσα και τα όρη που δημιουργούν ένα τεράστιο πλέγμα κατάλληλο για πολλές πόλεις κράτη, σε κάθε νησί, σε κάθε κοιλάδα ή πεδιάδα.

Τα Βαβυλωνιακά μαθηματικά μοιάζουν να είναι αξιόλογα ήδη από το 1700 π.Χ., αλλά παραμένουν αναλλοίωτα για 3000 έτη, χωρίς εξέλιξη, πρακτικά, χωρίς θεωρήματα (βλ. Alan H. Cromer, *Uncommon Sense: The Heretical Nature of Science*, Oxford University Press, 1993, σελ 89). Τα Ελληνικά μαθηματικά εισάγουν μια νέα μέθοδο με αποδείξεις και επαγωγική λογική. Η μεγάλη αλλαγή στον τρόπο σκέψης θεωρείται ότι γίνεται από τους θεωρητικούς μαθηματικούς όταν εισάγουν τα θεωρήματα[2].[3]

[1] *Hesychius Lexicon* Ἀγοραῖος Ζεύς: Ἀγοραίου Διός βωμός Ἀθήνησιν

[2] π.χ. *Pythagoristae, Testimonia et fragmenta*,, ... ἐπὶ δέ τούτοις Πυθαγόρας τὴν περὶ γεωμετρίαν φιλοσοφίαν εἰς σχῆμα παιδείας ἐλευθέρου μετέστησεν, ἄνωθεν τὰς ἀρχὰς αὐτῆς ἐπισκοπούμενος καὶ αὐλῶς καὶ νοερῶς τὰ θεωρήματα διερευνώμενος, ὃς δὴ καὶ τὴν τῶν ἀνὰ λόγον πραγματείαν καὶ τὴν τῶν κοσμικῶν σχημάτων σύστασιν ἀνεῦρεν. Επίσης Θαλού, *Testimonia, Fragment 20*, στίχος 6 λέγεται γάρ δὴ πρῶτος ἐκεῖνος ἐπιστῆσαι καὶ εἰπεῖν, ὡς ἄρα παντὸς ἰσοσκελοῦς αἱ πρὸς τῇ βάσει γωνίαι ἴσαι εἰσίν, ἀρχαϊκώτερον δέ τὰς 'ἴσας' ὁμοίας προσειρηκέναι. τοῦτο τοίνυν τὸ θεώρημα δείκνυσιν, ὅτι δύο εὐθειῶν ἀλλήλας τεμνουσῶν αἱ κατὰ κορυφὴν γωνίαι ἴσαι εἰσίν, εὐρημένον μὲν, ὡς φησιν Εὐδημος, ὑπὸ Θαλοῦ πρώτου. Εὐδημος δέ ἐν ταῖς Γεωμετρικαῖς

ἱστορίαις εἰς Θαλῆν τοῦτο ἀνάγει τὸ θεώρημα·τὴν γάρ τῶν ἐν θαλάττῃ πλοίων ἀπόστασιν δι' οὗ τρόπου φασὶν αὐτόν δεικνύναι, τούτῳ προσχρῆσθαι φησιν ἀναγκαῖον.)

[3] διό καὶ πέμπτην ὁ Πλάτων φησὶν εἶναι τὴν μουσικὴν, τὴν ἐν κόσμῳ λέγων, ἥτις ἐστὶν ἐν τῇ κινήσει καὶ τάξει καὶ συμφωνίᾳ τῶν ἐν αὐτῷ κινουμένων ἄστρον.

Καὶ πρὸς δὲ τὴν φυσικὴν τάξιν πρώτη μὲν ἂν εἴη ἡ περὶ ἀριθμούς θεωρία, καλουμένη ἀριθμητικὴ· δευτέρα δὲ ἡ περὶ τὰ ἐπίπεδα, καλουμένη γεωμετρία· τρίτη δὲ ἡ περὶ τὰ στερεά, ἥτις ἐστὶ στερεομετρία· τετάρτη ἡ περὶ τὰ κινούμενα στερεά, ἥτις ἐστὶν ἀστρονομία. ἡ δὲ τῆς τῶν κινήσεων καὶ διαστημάτων ποιά σχέσις ἐστὶ μουσικὴ, ἥτις οὐχ οἷα τέ ἐστι ληφθῆναι μὴ πρότερον ἡμῶν αὐτὴν ἐν ἀριθμοῖς κατανοησάντων· διό πρὸς τὴν ἡμετέραν θεωρίαν μετ' ἀριθμητικὴν τετάχθω ἡ ἐν ἀριθμοῖς μουσικὴ, ὥς δὲ πρὸς τὴν φύσιν πέμπτη τῆς τοῦ κόσμου ἀρμονίας θεωρητικὴ μουσικὴ. κατὰ δὲ τοὺς Πυθαγορικοὺς πρεσβευτέα τὰ τῶν ἀριθμῶν ὡς ἀρχὴ καὶ πηγὴ καὶ ῥίζα τῶν πάντων.

Πυθαγόρας Μνησάρχου Σάμιος πρῶτος φιλοσοφίαν τούτῳ τῷ ῥήματι προσαγορεύσας, ἀρχὰς τοὺς ἀριθμούς καὶ τὰς συμμετρίας τὰς ἐν τούτοις, ἃς τινὰς ἀρμονίας καλεῖ